

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13155

FRAYNDSHAFT

Schuler

•

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

נדבת דוב רפאל והניה
77 ארץ
לטרניה שטרענען ווילנע.

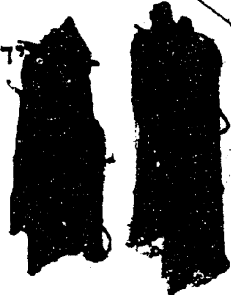
ביבליאָטעק „גרינינקע ביי מעלער“
רעדאָקטירט פון ש. באַסטאַמסקי. סעריע 2

לייט שילער

פריינטשאפט

לייט ש. באַסטאַמסקי

5301

16239

ווילנע -

פאַרלאַג „נייע יידישע פּאַלקסשול“

1931

Printed in Poland

Biblioteka „GRININKE BOJMEŁECH“

Wydano przez S. BASTOMSKIEGO.

SCHÜLER

Frajntszaft

przekład S. Bastomskiego.

Drukarnia „Expres“ Wilno, Wielka 33.

מיט דריטהאלבן טויזנט יאָר צוריק
איז אין דער איטאַליענישער שטאַט
סיראַקוז געווען אַ שלעכטער הערשער
מיטן נאָמען דיאַניסיוס.

דיאַניסיוס האָט ניט געוואָלט וויסן
פון קיין אַמת און פון קיין יושר, ניט
געוואָלטן פון קיין דין און פון קיין
מעט. ער האָט געטאָן אַלץ, וואָס זיין
האַרץ האָט געגלוסט, געדריקט און
געפּיניקט זיין פּאָלק און אָנגעטאָן
אים פֿלערליי נגישות.

דאָס פּאָלק האָט פיל געליטן פונם
שלעכטן הערשער און אים געהאַסט.

דיאניסיוס האָט גוט געוווסט, אַז
דאָס פּאָלק האָט אים נישט ליב, און ער
פלעגט זייער שטרענג באַשטראַפן די
מענטשן, וועלכע מע פלעגט נאָר חוּשָׁד
זײַן, אַז זיי ריידן שלעכטס אויף אים.
איינמאָל האָט דער הערשער באַ-
פוילן צו כאַפן און ברענגען אין פּאָ-
לאַז אַרײַן אַ חָשׁוּבן גריך מיטן נאָמען
מיראַס.

— מע האָט מיר איבערגעגעבן, אַז
דו ווילסט מיר שלעכטס טאָן — האָט
דיאָניסיוס געזאָגט צו מיראַסן.

— ס'איז נישט ריכטיק — האָט מיראַס
געענטפּערט — איך האָב אפילו אין זי-
נען נישט געהאַט דיר שלעכטס צו טאָן.
איך האָב נאָר געזאָגט, אַז דו ביסט
נישט קײַן גוטער מענטש.

— דערפאַר אַליין ביסטו ווערט, מע
זאָל דיר טויטן! — האָט זיך דער הער-
שער צעפּייזערט.

— איך האָב פֿאַרן טױט קײן מױַראַ
ניט — האָט מיראַס רױק געענטפערט —
און װעל בײַ דיר אַפילו קײן מחיָלָה
ניט בעטן. נאָר איין טױַבה פֿאַרלאַנג
איך פֿון דיר: זאָלסט מיך אָפֿלאַזן אויף
דריי טעג. איך װיל פֿאַרן טױט זיך
זעגענען מיט מײַנע אַלטע עלטערן.
מײַנעם אַ פֿרײַנט װעל איך בײַ דיר אין
עֶרבות איבערלאַזן, און אויב איך װעל
ניט האַלטן קײן װאַרט, קענסטו טאָן
מיט אים, װאַס דו װעסט װעלן.

— מסכים — האָט דער הערשער מיט
אַ בייזן שמייכל געזאָגט — איך לאָז דיך
אַפֿ אויף דריי טעג. אָבער געדענקען
זאָלסטו: אויב דו װעסט ניט קומען צו
דער צײַט, װעט מען דיין פֿרײַנט אָנ-
טאָן די גרעסטע יסורים.
מיראַס האָט שוין געװאָלט אַװעק-
גיין, נאָר דער הערשער האָט אים אָפֿ-
געהאַלטן און צוגעגעבן:

- אויב דו וועסט קומען נאָכדעם,
 ווי מע וועט דיין פריינט טויטן, וועל
 איך דיר, מיגלעך, דינע זינד מזחל זיין.
 אַ בייזע פּוֹנָה האָט דאָ דער גע-
 שטער מערדער געהאַט: ער האָט
 דערמיט געוואָלט געבן מיראַסן חַשק
 ניט צו האַלטן קיין וואָרט.
 - דאן - האָט זיך דער טיראַן גע-
 טראַכט - וועט דאָס פּאַלק זען, אַז מי-
 ראָס איז אַ פאַלשער מענטש.

מיראַסעס פריינט האָט מען אַרייַן-
 געזעצט איז תּפִּיסָה און מיראַס איז
 געגאַנגען צו זיך אין דאָרף אַרייַן זיך
 זעגענען מיט זיינע אַלטע עלטערן.
 אַז די אַלטע ליבט האָבן זיך דער-
 וויסט, צוליב וואָס זייער זון איז צו
 זיי געקומען, האָבן זיי אָנגעהויבן צו
 וויינען און זיך צו בעטן:
 - זונעניו! ליבער, טייערער! דו

ביסט דאך אונדזער איינציקע טרייסט
אויף די עלטערע יאָרן. פארלאָז אונדז
ניט!

און זיי האָבן מיט אַלע מיטלען גע=
זען אים אָפצוהאַלטן וואָס לענגער.
מיראָס האָט זיך אָבער אַרויסגע=
ריסן פון זייערע הענט און איז אַנט=
לאָפן קיין סיראַקוז.
שווער איז געווען אוועקצווואַרפן
די אַלטע עלטערן. אָבער נאָך שווע=
רער — צו לאָזן דעם פריינט זיצן אין
תּפּיּסָה און ניט צו האַלטן קיין וואָרט.

מיראָס האָט זיך זייער געאַינלעך.
די צייט איז געווען קורץ.
צום אומגליק האָט זיך אינמיטן
וועג אויפגעהויבן אַ שטורעם און
ס'האַט גענומען גיסן אַ שלאַקס-רעגן.
מיראָס האָט געדארפט אַריבערגיין

איבער א טייך. דאָס וואָסער אין טייך
האָט זיך אָבער אויפגעהויבן און אַוועק=
געטראָגן די בריק.

מיראָס האָט גענומען שרייען, רופן,
אָפּשן וועט זיך געפינען עמיץ, וואָס
זאָל אים אַריבערפירן אויפן אַנדער
ברעג. אומזיסט. קיינער האָט זיך אויף
זינע קולות ניט אָפּגערוּפּן.

מיראָסעס צער איז געווען ניט צו
באַשרייבן.

דער טייך איז דערווייַל געוואָרן
אַלץ ברייטער און ברייטער, צעגאַסן
זיך ווי אַ ים.

און די צייט לויפט. ס'איז שוין נאָך
האַלבן טאָג. קומט ער ניט פאַרן זון=
אונטערגאַנג קיין סיראַקוז, איז זיין
פּריינט אַ פאַרפאַלענער.

אַ וויילע איז ער געשטאַנען אין
פאַרלעגנהייט.

— וואָס ס'וועט זיין, וועט זיין! —

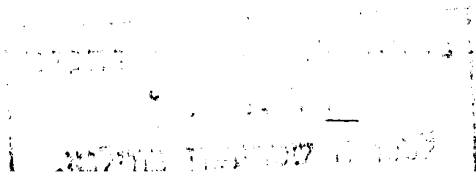
האָט ער ענדלעך אויסגעשריען, אַרײַנ-
געוואָרפֿן זיך אין טײַך און מיט אלע
כוחות גענומען שווימען צום אַנדער
ברעג.

גענוג געזונט האָט מיראַסן גע-
קאַסט, איידער ער האָט דערגרייכט
דעם ברעג. אָבער פֿאַרט דערגרייכט!
און ער האָט קײַן איבעריקע רֶגע ניט
פֿאַרלוירן.

אַ נאַסער, אַ מידער, אַ הונגעריקער
איז ער גלייך אוועק קײַן סיראַקוז.
באַלד טרעפט אים אָבער ווידער אַ
צָרה: אַ באַנדע רויפֿער פֿאַרשטעלֶט
אים דעם וועג.

— וואָס פֿאַרלאַנגט איר פֿון מיר?
איך האָב גאַרנישט — זאָגט מיראַס צו
זיי — מער ווי דאָס לעבן פֿאַרמאַג איך
ניט. דאַרף איך עס, פֿדי צו ראַטעווען
מײַן פֿרײַנט פֿון טויט.

די גוזלנים זײַנען אָפּגעטראָטן און

מיראָס איז ווייטער געגאנגען.
דער ווינט איז דערווייל שטילער
געוואָרן, דער הימל האָט זיך אויסגע-
לייטערט, די זון האָט אָנגעהויבן צו
ברענען.

א מידער, א פאַרחלשטער פּאַלט
מיראָס צו דרערד. פּאַלד דערהערט
ער - ס'ריזלט אַ וואַסער ניט ווייט פון
אים. ער קריכט אַרויף אויף אַ בערגל
און געפינט אַ קוואַל.

ער פּאַלט צו צום קוואַל, פרישט
אַפּ די פּוּחזות און ווייטער אין וועג
אוועק...

דערווייל ווערט אַלץ שפעטער, די
שאַטנס פון די ביימער ווערן אַלץ
לענגער...

מיראָס טרעפט אָן צוויי מענטשן
און ער הערט, ווי איינער זאָגט צום
אַנדערן:

— מע האָט אים שוין געוויס גע-

בראכט צו דער תּלִיָה.
מיראַס ווייס אַליין ניט, פון וואַנען
עס נעמען זיך נאָך בײַ אים כּוּחֹת צו
לויפן. אָבער ער לויפט. אָט זעט ער
שוין פון ווייטן די שפיצן פון די
שטאַטישע טורעמס, וואָס גלאַנצן מיט
די שטראַלן פון דער פאַרגייענדיקער
זון.

מיראַסן אַנטקעגן לויפט אַרויס זײַן
געטרייער דינער. —

— צוריק! צוריק! — שרייט ער צו
מיראַסן— דו האָסט שוין פאַרשפּעטיקט.
דיין פּריינט מאַטערט מען שוין. טראַכט
איצט וועגן זיך. דיין פּריינט האָט גע=
וואַרט אויף דיר; מע האָט אָבער גע=
לאַכט און געשפּאַט פון אים און גע=
זאָגט, אַז דו האָסט אים אָפּגענאַרט.
ער האָט זיי ניט געגלויבט אַן אַלץ
געהאַפּט.

— ניט וועגן זיך וועל איך טראַכטן.

ניט צוריק וועל איך לויפן - האָט
מיראָס געענטפערט - נאָר אַהין צו
אים, צו מיין פּריינט. און ווען אפילו
ניין צריקקומען וועט אים שוין ניט
ראטעווען, וועל איך אויך שטארבן מיט
אים צוזאַמען. זאָל דער מערדער ניט
זאָגן, אז מיראָס האָט קיין וואָרט ניט
געהאַלטן, האָט זיין פּריינט פאַרראַטן.
זאָל ער זען, ווי אַמטע פּריינט ליבן
און געטרויען איינע די אנדערע.

די זון איז שוין פאַרגאַנגען, ווען
מיראָס איז צוגעלאָפן צו די טויערן
פון דער שטאָט.

פון ווייטן האָט ער שוין געזען דאָס
פאָלק, וואָס האָט זיך פאַרזאַמלט אויפן
שטראָף=פּלאַץ.

אָט זעט ער, ווי מע הייבט שוין
הויף זיין פּריינט צו דער תּלָיָה.
מיטן לעצטן אימפעט רייסט ער זיך

אַרײַן אינט המון.

— האַלט! — שרײַט ער אויס — אָט

בין איך! מיך דאַרף מען הענגען. מיך!

עס ווערט שטיל. די פריינט וואַרפן

זיך איינער דעם אַנדערן אויפן האַלדז.

אַ רירנדיקע סצענע.

מע האָט וועגן דעם צו וויסן גע=

געבן דעם הערשער. ער האָט אויסגע=

הערט און — ס'איז אַ ווונדער געשען:

זײַן האַרץ איז מיטאַמאָל ווייך געוואָרן.

ער האָט געהייסן ברענגען צו זיך בײַ=

דע פריינט און צו זיי אַזוי געוואָגט:

— איר האָט מיך באַזיגט. איצט זע

איך, אַז פריינטשאַפט איז ניט קײַן

אויסגעטראַכטע זאַך.

רֵאָטָאָ = שְׁפִיר
"רֵעֵטֶענִיש"

צונויפגעשטעלט

— פון ש. באַסטאַמסקי.

באַמערקונגען צום שפיר
— און —

ענטפערס צו די רעטענישן

פ א ר ל א ג

"די נייע יידישע פאָלקסשול"
ווייזנע

אבאָנירט דעם איינציקן 2=וועכנטלעכן
אילוסטרירטן יידישן קינדער-זשורנאַל

גרינינקע ביימעלעך

און דעם חודש-זשורנאַל פאַר
עלטערע קינדער און יוגנט

דער חבר

ביידע זשורנאַלן דערשיינען אין ווילנע
אונטער דער רעדאַקציע פון ש. באַסטאָמסקי.

די „גרינינקע ביימעלעך“ און „דער חבר“
האָבן פאַרדינט די אַלגעמיינע אָנערקענונג
פון אַלע פּריינט פון יידישן וואָרט און
יידישן קינד אין דער גאַנצער וועלט.

אַבאָנעמענטס-פּרייז פון די „גר. ביימעלעך“:
פאַר פּוילן; אַ יאָר (20 נומ') - 7 ג. 1/2 יאָר (10 נומ') - 4 ג.
" אויסלאַנד - (10 נומ') - 1.20 דאָל. (10 נומ') - 60 ס.

אַבאָנעמענטס-פּרייז פון „חבר“:

אַ יאָר (10 נומערן) - 4 גילדן אַ 1/2 יאָר - 2 גילדן.
אויסלאַנד - 60 סענט אַ יאָר.

אַד רעס פון דער רעדאַקציע-אַדמיניסטראַציע:
S. Bastomski, Wilno, Stefańska 24, m. 28

קאַמפּלעטן „דער חבר“ אין פּראַכטבאַנד אַ יאָרגאַנג 5 גילדן

אין פּראַכטבאַנד 8 גילדן

אכטונג, שולן! שון דערשינען!!!

נייע

לידער-זאמלונג

מיט באטן

„אונטער די גריניקע בימעלעך“

צווייטע עטעל פון ש. באסטאמסקי

דיזע ארבעט דערצייע פון עטאנא-לירע פון
 די גריניקע בימעלעך פון און דערשינען פון
 זיכערסאך א. סלעפ.

—

מיט באסטעלונגן זיך זעהן
 S. Bustamski - Wilm., Stefańska 24, 28